

Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ-HORIZON 2020 (ID 16622) Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150150

1. Ποιος είναι ο στόχος της Δράσης;

Απάντηση: Ο κύριος στόχος της Δράσης είναι να ενισχύσει καινοτόμες ΜΜΕ που εμφανίζουν δυνατότητα δραστηριοποίησης στην ευρωπαϊκή ή/ και την παγκόσμια αγορά και έχουν αναδειχθεί από το εξαιρετικά ανταγωνιστικό και απαιτητικό σύστημα αξιολόγησης των SMEs Instrument & EIC Accelerator (pilot) του «Ορίζοντα 2020».

Οι βασικές στρατηγικές προτεραιότητες στις οποίες συμβάλλει η Δράση είναι οι εξής:

- Παροχή κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις
- Προώθηση προγραμμάτων E & A σε τεχνολογίες αιχμής σε επιχειρήσεις.
- Απασχόληση επιστημονικού δυναμικού υψηλών προσόντων και εξειδίκευσης (Brain Gain).

[βλ. σημείο 1.2 της πρόσκλησης]

2. Ποια είναι η πηγή χρηματοδότησης της Δράσης;

Απάντηση: Οι προτάσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της πρόσκλησης, θα χρηματοδοτηθούν μέσω του Άξονα 4.5 «Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

Η Δράση είναι ενταγμένη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU.

[βλ. σημείο 2.1 της πρόσκλησης]

3. Σε ποιους απευθύνεται η Δράση;

Απάντηση: Η Δράση απευθύνεται στους δυνητικούς δικαιούχους 13 προτάσεων ερευνητικών έργων (που αναφέρονται στο Παράρτημα Α της πρόσκλησης) στις οποίες απονεμήθηκε Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) από το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) Ορίζοντα 2020 (HORIZON 2020) έως το 1ο τρίμηνο του 2021 (Q1 2021) και οι οποίες, ενώ είναι επιλέξιμες για επιχορήγηση μέσω του προγράμματος HORIZON 2020, δεν χρηματοδοτήθηκαν λόγω δημοσιονομικών περιορισμών.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι είναι Μικρομεσαίες Ελληνικές Επιχειρήσεις, οι οποίες εμφανίζουν εξαιρετική καινοτομική δραστηριότητα και έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για προτάσεις έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο μέτρων για τις ΜΜΕ του Προγράμματος «Ορίζοντα 2020» (για τη Φάση Α' ή για τη Φάση Β') και συγκεκριμένα είτε μία μεμονωμένη Επιχείρηση είτε ομάδα Ελληνικών Επιχειρήσεων. Μεταξύ των 13 προτάσεων υπάρχουν 3 προτάσεις για διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας (Φάση Α) και 10 προτάσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης (Φάση Β).

[βλ. σημείο 1.1 της πρόσκλησης και Παράρτημα Α' της πρόσκλησης]

4. Τι είναι η Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence);

Απάντηση: Η «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) είναι μία ετικέτα ποιότητας που απονέμεται σε προτάσεις έργων προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος - πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την ανάπτυξη «Ορίζοντας 2020». Απονέμεται στα έργα εκείνα που έχουν περάσει επιτυχώς όλα τα αυστηρά κριτήρια επιλογής και ανάθεσης της αξιολόγησης του «Ορίζοντα 2020», αλλά που δεν κατέστη δυνατό να χρηματοδοτηθούν από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της εκάστοτε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Η «Σφραγίδα» εντοπίζει ελπιδοφόρες προτάσεις έργων που αξίζει να χρηματοδοτηθούν από εναλλακτικές πηγές (δημόσιες ή ιδιωτικές), δηλ. εθνικές, περιφερειακές, ευρωπαϊκές ή διεθνείς.

[βλ. σημείο 1.3 της πρόσκλησης]

5. Ποιος είναι ο Προϋπολογισμός της Δράσης;

Απάντηση: Ο συνολικός προϋπολογισμός της Δράσης είναι 26.022.363,25 ευρώ. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ανέρχεται σε 18.215.653,38 ευρώ.

Η μέγιστη δημόσια δαπάνη (συνεισφορά του ΤΑΑ) κάθε πρότασης δεν μπορεί να ξεπεράσει τη Μέγιστη Δημόσια Δαπάνη (σε €) του συγκεκριμένου έργου όπως εγκρίθηκε από το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (EU Contribution). Στο Παράρτημα Α της πρόσκλησης αποτυπώνεται ενδεικτικά ο προϋπολογισμός και η δημόσια δαπάνη των 13 προτάσεων. Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο/ εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) δεν μπορεί να ξεπεράσει τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (Total eligible costs).

[βλ. σημεία 3.1, 3.3 και Παράρτημα Α' της πρόσκλησης]

6. Ποιο είναι το ποσοστό ενίσχυσης για κάθε επιχείρηση;

Απάντηση: Η ένταση ενίσχυσης για κάθε επιχείρηση και συνολικά για το έργο καθορίζεται στο 70%.

Ο κύριος στόχος αυτής της επένδυσης είναι να παράσχει το 70% της απαραίτητης χρηματοδότησης για τις συγκεκριμένες 13 προτάσεις (προτάσεις ερευνητικών έργων στις οποίες έχει απονεμηθεί η Σφραγίδα Αριστείας μέσω του προγράμματος HORIZON 2020), να συμπληρωθεί το υπόλοιπο 30% με ίδιους πόρους και να υλοποιηθούν τα επενδυτικά τους σχέδια. Επιπλέον, το πρόγραμμα έχει στόχο να αναγνωρίσει την αξία της πρότασης και να διευκολύνει άλλους φορείς χρηματοδότησης (σε αυτή την περίπτωση το ΤΑΑ) να αξιοποιήσουν τη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος HORIZON 2020.

[βλ. σημείο 4.8 της πρόσκλησης]

7. Ποιοι είναι οι επιλέξιμοι τομείς;

Απάντηση: Οι επιλέξιμοι τομείς για χρηματοδότηση των έργων με Σφραγίδα Αριστείας είναι οι τομείς της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014-2020 (RIS3), ως εξής:

- 1) Υλικά – Κατασκευές
- 2) Τουρισμός Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες
- 3) Αγροδιατροφή και Βιομηχανία τροφίμων
- 4) Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη
- 5) Υγεία και Φάρμακα
- 6) Μεταφορές και Εφοδιαστική Αλυσίδα
- 7) Ενέργεια και
- 8) Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή, κατά την υποβολή της πρότασης στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, στα περιεχόμενα του Παραρτήματος Βγ «Θεματικοί Τομείς και Θεματικοί Υποτομείς Προτεραιότητας κατά RIS3» και να επιλέξουν από τη λίστα μόνο ένα θεματικό τομέα (με ανάλυση σε 3ο επίπεδο) στο οποίο εμπίπτει κατά την κρίση τους η πρότασή τους. Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα κρίνεται κατά την αξιολόγηση, δεδομένου ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης κρίνει εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της RIS3.

[βλ. σημεία 2, 7.1 και Παράρτημα Βγ της πρόσκλησης]

8. Για ποιο λόγο επανυποβάλλεται Αίτηση Χρηματοδότησης, εφόσον είναι ήδη αξιολογημένες οι προτάσεις;

Απάντηση: Παρότι είναι ήδη αξιολογημένες οι 13 προτάσεις ως προς το επιστημονικό μέρος, κρίνεται σκόπιμη η υποβολή νέου αιτήματος χρηματοδότησης στο πλαίσιο της σχετικής πρόσκλησης, καθώς η χρηματοδότησή τους προέρχεται από νέα πηγή χρηματοδότησης και συγκεκριμένα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα εν λόγω έργα είχαν αρχικώς αιτηθεί χρηματοδότησης μέσω του HORIZON 2020 και τώρα οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να επιβεβαιώσουν αφενός το ενδιαφέρον τους για την υλοποίηση των ερευνητικών έργων που προτείνουν και αφετέρου τη βούλησή τους για χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας μέσω του «Ελλάδα 2.0».

[βλ. σημείο 1.4 της πρόσκλησης]

9. Ποιος ορίζεται ως υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Στη μεν περίπτωση συνεργατικού έργου, ο Συντονιστής του έργου είναι υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης, στην δε περίπτωση μη συνεργατικού έργου ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου.

[βλ. σημείο 6.3 της πρόσκλησης]

10. Μέχρι πότε υποβάλλεται η Αίτηση Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Η αίτηση χρηματοδότησης για τις συγκεκριμένες 13 προτάσεις μπορεί να υποβληθεί από την Τετάρτη 13 Απριλίου 2022 ως την **Τετάρτη 18 Μαΐου 2022 και ώρα 16:00**.

11. Πώς υποβάλλεται η Αίτηση Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Η Αίτηση Χρηματοδότησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>).

Για τη διευκόλυνση των δυνητικών δικαιούχων η ΕΥΔΕ ΕΚ έχει συμπεριλάβει στην Πρόσκληση ως Παράρτημα Βα «ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» (υπόδειγμα) και έχει συντάξει ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟ ΠΣΚΕ για την εν λόγω Δράση (ID:16622). Το εγχειρίδιο υποβολής έχει αναρτηθεί στο ΠΣΚΕ (πληροφορίες) και στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΚ www.eyde-etak.gr.

Σημειώνεται ότι για την επιτάχυνση της διαδικασίας υποβολής χρησιμοποιήθηκε ως βάση η υλοποίηση στο ΠΣΚΕ της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ». Συγκεκριμένα, η υποβολή στο ΠΣΚΕ γίνεται μέσω του «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ Β' Κύκλος» και η Δράση «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - HORIZON 2020» εμφανίζεται ως Παρέμβαση V (HORIZON 2020 Seal of Excellence).

[βλ. σημεία 6.1, 6.2, Παράρτημα Βα της πρόσκλησης και Εγχειρίδιο Υποβολής στο ΠΣΚΕ για τη Δράση «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ-HORIZON 2020 (ID 16622)»]

12. Σε ποια γλώσσα υποβάλλεται η Αίτηση Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Η Αίτηση Χρηματοδότησης που υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ θα πρέπει να είναι αποκλειστικά και μόνον στην ελληνική γλώσσα. Ωστόσο, τα αρχεία που θα επισυναφθούν κατά την υποβολή της πρότασης στο ΠΣΚΕ και που αφορούν τη Σφραγίδα Αριστείας που έλαβε το έργο από τον Ορίζοντα 2020, πρέπει να είναι στην Αγγλική γλώσσα.

[βλ. σημείο 4.12 και Παράρτημα Βα της πρόσκλησης]

13. Πότε και πώς υποβάλλονται τα δικαιολογητικά ένταξης;

Απάντηση: Οι δυνητικοί δικαιούχοι των 13 έργων θα πρέπει να υποβάλλουν επίσης τον Φάκελο Δικαιολογητικών ένταξης στην ΕΥΔΕ ΕΚ, Μεσογείων 14 – 18, 115 27 Αθήνα. Ο φάκελος υποβάλλεται ΜΟΝΟ σε ηλεκτρονική μορφή (σε αρχεία μορφής .pdf αποθηκευμένα σε CD ή USB) συνοδευόμενα από έγχαρτο διαβιβαστικό έγγραφο προς την ΕΥΔΕ ΕΚ που θα απαριθμεί όλα τα δικαιολογητικά, με τη σειρά που καθορίζεται στο Παράρτημα Ββ «Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης».

Η προθεσμία κατάθεσης του φακέλου δικαιολογητικών ένταξης είναι μέχρι την Τετάρτη 25 Μαΐου 2022, ήτοι μέχρι μια εβδομάδα μετά την λήξη υποβολής στο ΠΣΚΕ.

Όλα τα δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι στην ελληνική γλώσσα. Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να προσκομιστούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από

δικηγόρο. Το Συμφωνητικό Συνεργασίας είναι ένα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και υπογράφεται από όλους τους εταίρους/ συνδικαιούχους του έργου, σε περίπτωση συνεργατικού έργου.

[βλ. σημείο 6.4, Παράρτημα Ββ και Υπόδειγμα 2 –Συμφωνητικό Συνεργασίας της πρόσκλησης]

14. Ποια επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως «προβληματική»;

Απάντηση: Τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση είναι κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στη Δράση να μην είναι «προβληματική» κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ωστόσο, δύναται κατά παρέκκλιση να χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Ο έλεγχος προβληματικότητας διενεργείται τόσο στο επίπεδο της νομικής οντότητας που αιτείται ενίσχυση (αιτούσα επιχείρηση) όσο και στο επίπεδο του ομίλου στον οποίο ανήκει αυτή η οντότητα.

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών σε ένα συνεργατικό σχήμα διαπιστωθεί ότι μια επιχείρηση είναι προβληματική, απορρίπτεται το έργο συνολικά.

Στο Παράρτημα Ε της Πρόσκλησης, στο σχετικό έγγραφο της ΕΥΚΕ με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 παρέχονται «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

[βλ. σημείο 6.5 και 7.1 της πρόσκλησης και Παράρτημα Δ της πρόσκλησης]

15. Τι είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης και ποιος ο ρόλος της;

Απάντηση:

Η αξιολόγηση των προτάσεων διενεργείται από Επιτροπή Αξιολόγησης που αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη που προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η αξιολόγηση δεν θα αφορά στο επιστημονικό αντικείμενο της πρότασης, καθώς αυτό το στάδιο έχει ήδη ολοκληρωθεί και θα περιοριστεί στον έλεγχο των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων κρίνει:

- εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι **συμβατό με το θεματικό τομέα** που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), όπως αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Βγ: Θεματικοί Τομείς και Θεματικοί Υποτομείς Προτεραιότητας κατά RIS3.

- εάν υπάρχει **ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020) πρότασης** με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ, όπως προϋπολογισμό (και τυχόν επιμερισμό του ανά συνδικαιούχο/ εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων), φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα.

Επιπλέον, ως στάδιο Β της αξιολόγησης η ΕΥΔΕ ΕΚ διενεργεί τον έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση (έλεγχος δικαιολογητικών) προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση (ή όχι) των προϋποθέσεων ένταξης.

Οι προτάσεις που θα κατατεθούν στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δεν βαθμολογούνται στο πλαίσιο της Δράσης, άρα δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά. Απλώς προτείνονται για χρηματοδότηση όλες όσες πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην παρούσα Δράση. Οι υπόλοιπες προτείνονται προς απόρριψη από τη Δράση.

[βλ. σημείο 7.1 της πρόσκλησης]

16. Ποιες είναι οι δραστηριότητες έρευνας που επιδοτούνται;

Απάντηση: Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες επιλέξιμες δραστηριότητες που περιγράφονται στο Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.651/2014): δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (άρθρα 25 και 25α του ΕΕ 651/2014, τροποποίηση ΕΕ 2021/1917 – 23.07.2021).

[βλ. σημείο 4.11 της πρόσκλησης]

17. Ποια είναι η διάρκεια υλοποίησης του εγκεκριμένου έργου (μήνες);

Απάντηση: Ως διάρκεια του έργου (Μήνες) ορίζεται η εγκεκριμένη χρονική διάρκεια υλοποίησης του έργου από το HORIZON 2020, με τον περιορισμό ότι η λήξη του έργου να έχει συντελεστεί έως την 31.12.2015.

[βλ. σημείο 4.6 της πρόσκλησης]

18. Ποια είναι η ημερομηνία έναρξης του εγκεκριμένου έργου;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης του έργου ορίζεται η πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Χρηματοδότησης των ερευνητικών έργων, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης για χρηματοδότηση από το «Ελλάδα 2.0».

[βλ. σημείο 4.5 της πρόσκλησης]

19. Ποιες είναι οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα της φάσης Α';

Απάντηση: Για έργα της Φάσης Α' επιλέξιμη είναι μόνον η δαπάνη για την εκπόνηση Μελέτης σκοπιμότητας. Η δαπάνη αυτή αντιμετωπίζεται ως κατ' αποκοπήν δαπάνη ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ με βάση την απόφαση της Επιτροπής 10.12.2013 C(2013) 8198 final.

[βλ. σημείο 4.11 της πρόσκλησης]

20. Ποιες είναι οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα της φάσης Β';

Απάντηση: Για έργα της Φάσης Β, επιλέξιμες είναι οι κάτωθι κατηγορίες **άμεσων δαπανών**:

1. Δαπάνες προσωπικού στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο (Κατηγορία δαπανών EP1). Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των **3000** ευρώ.
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο (Κατηγορία δαπανών EP2)
3. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο (Κατηγορία δαπανών EP3)
4. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου (Κατηγορία δαπανών EP4).

Επιπλέον, για έργα της Φάσης Β, επιλέξιμες είναι και **Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες** (Κατηγορία δαπανών ΕΜΕΟ) που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 25% των *συνολικών* επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου, *εξαιρουμένων* των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για *υπεργολαβίες*. ΕΜΕΟ = 0,25 x (EP1 + EP2 + EP4)

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ), επομένως οι αμοιβές τους εμπίπτουν στην Κατηγορία δαπανών EP3 και όχι στην EP1.

[βλ. σημείο 4.11 της πρόσκλησης]

21. Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας Δράσης σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις;

Απάντηση: Σχετικά με τη σωρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της σχετικής πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8). Οι ενισχύσεις των έργων της παρούσας Δράσης μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες. Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της σχετικής Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σωρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/.

[βλ. σημείο 4.9 της πρόσκλησης]

22. Είναι υποχρεωτική η χρήση υπηρεσιών από Ορκωτούς Ελεγκτές-Λογιστές;

Απάντηση: Για αιτήματα πιστοποίησης από δικαιούχους που έχουν προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη συμμετοχής στο έργο μεγαλύτερη από 50.000,00 ευρώ, η χρήση των υπηρεσιών ορκωτών λογιστών είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ. Για δικαιούχους με μικρότερη προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη έως το ποσό των 50.000,00 ευρώ, η χρήση ορκωτών ελεγκτών παραμένει προαιρετική για την πιστοποίηση των αιτημάτων τους.

[βλ. σημείο 4.13 της πρόσκλησης]

23. Η προκαταβολή είναι δυνατή χωρίς εγγυητική;

Απάντηση: Ναι, η χορήγηση προκαταβολής ίση με ποσοστό 40%της δημόσιας χρηματοδότησης δεν απαιτεί κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής. Επιπλέον, η καταβολή της Δημόσιας Δαπάνης γίνεται χωρίς παρακράτηση.

[βλ. σημείο 8 της πρόσκλησης]

24. Ποιές είναι οι αρμόδιες Υπηρεσίες για την Πρόσκληση;

Απάντηση: Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρμόδια για τον συντονισμό της σύνταξης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, καθώς και την παρακολούθηση και τον συντονισμό της υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων τα οποία θα χρηματοδοτηθούν με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης που θα διατεθούν στην Ελλάδα. (Ν. 4738/2021 αρ 271). Πληροφορίες σχετικά με το Ταμείο Ανάκαμψης στη ιστοσελίδα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας : <https://greece20.gov.gr/>

Φορέας υλοποίησης της Δράσης έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας» (ΕΥΔΕ ΕΚ, πρώην «ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ») που αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση της Δράσης Ενίσχυσης, την προετοιμασία και έκδοση της Πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των προτάσεων, την παρακολούθηση της προόδου τους και την πιστοποίηση και καταβολή της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωση των έργων. <http://www.eyde-etak.gr>

Για **ερωτήματα**, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστείλουν e-mail με θέμα: TAA_16622_ΕΡΩΤΗΣΗ προς την ηλεκτρονική διεύθυνση unitA.eyde@gsrt.gr.

Σημείωση: Οι παρούσες απαντήσεις συνιστούν απλές διευκρινίσεις και δεν συνιστούν τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης και των Παραρτημάτων της.

Το αρχείο θα συμπληρώνεται και επικαιροποιείται με νεότερες εκδόσεις.